

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 3Sžo/171/2015                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 5015200402                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 25.05.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Ivan Rumana              |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:5015200402.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: C. C., M., proti odporcovi: Okresný úrad Žilina, pozemkový a lesný odbor, Andreja Kmeťa 17, Žilina, v konaní o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu Obvodného pozemkového úradu v Žiline č. ObPÚ 2009/01331/RI zo dňa 12.11.2009, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 22Sp/44/2015-82 zo dňa 30. apríla 2015, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 22Sp/44/2015-82 zo dňa 30. apríla 2015 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

### Odôvodnenie

#### I.

Krajský súd v Žiline napadnutým uznesením č. k. 22Sp/44/2015-82 zo dňa 30. apríla 2015 odmietol opravný prostriedok a účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ podaním zo dňa 26.03.2015 označeným ako "Trestné oznámenie", napadol rozhodnutie bývalého Obvodného pozemkového úradu, teraz Okresný úrad v Žiline, číslo ObPÚ 2009/01331/ RI zo dňa 12.11.2009. Vo svojom podaní vyslovil podozrenie z menenia verejných listín, porušovania zákonov, nedovoleného nakladania s cudzími prostriedkami.

Krajský súd v Žiline vzhľadom na obsah opravného prostriedku skonštatoval, že je nesúrodé, zaoberalo sa viacerými právnymi problémami a súd identifikoval predmet prieskumu z niektorých odvolacích argumentov a z prílohy opravného prostriedku, hoci podanie bolo označené ako „trestné oznámenie proti neznámemu páchatelovi“.

Súd pred tým ako meritórne vec prejednal, skúmal, či sú naplnené procesné podmienky na vedenie konania podľa Tretej hlavy Piatej časti O.s.p.

Citoval ustanovenia § 250l ods. 2, 250m ods. 3, 250b ods. 2, 3 O.s.p.

Zistil, že napadnutým rozhodnutím právny predchodca odporcu rozhodol podľa § 5 ods. 2 zákona číslo 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení niektorých zákonov tak, že oprávnená osoba podľa § 2 ods. 2 písm. e) citovaného zákona - synovec pôvodného vlastníka N.J. a syn pôvodného vlastníka D.J., I.J., narodený XX.XX.XXXX preukázal splnenie podmienok podľa § 3 ods. 1 písm. b) citovaného zákona a zároveň mu správny orgán navrátil vlastníctvo k nehnuteľnostiam uvedeným vo výroku II. tohto rozhodnutia. V bode III. mu nepriznal právo na náhradu a v bode IV. mu nepriznal právo na navrátenie vlastníctva. Rozhodnutie sa týkalo spoluvlastníckeho podielu po pôvodnom vlastníkovi zapísanom v zozname spolumajiteľov bývalých urbárikov obce Budatín pod poradovým číslom 40 a spoluvlastníckeho podielu po I. I. a spol. po D., zapísanom v zozname spolumajiteľov bývalých urbárikov obce Budatín na pod poradovým číslom 41. Navrátenie týchto podielov si uplatnil ako oprávnená osoba I.J., ktorý bol aj účastníkom konania. Navrhovateľ C. C. ani jeho manželka I. C., rodená D. neboli účastníkmi tohto konania, reštitučný nárok si neuplatnili.

Krajský súd v Žiline skonštatoval, že navrhovateľ nebol účastníkom predmetného správneho konania, a preto mu napadnuté rozhodnutie nebolo doručené. Ak navrhovateľ nebol účastníkom správneho konania, nie je oprávnenou osobou podať opravný prostriedok, nemá aktívnu procesnú legitimáciu na jeho podanie.

Krajský súd skonštatoval, že na daný prípad nemožno aplikovať § 250b ods. 2 O.s.p. a uložiť odporcovi doručiť navrhovateľovi ako opomenutému účastníkovi napadnuté správne rozhodnutie, pretože súčasne nebola dodržaná podmienka § 250b ods. 3 O.s.p.

V danom prípade bolo napadnuté rozhodnutie vydané 12.11.2009, lehota troch rokov uplynula dňom 12.11.2012 a navrhovateľ podal opravný prostriedok až po uplynutí tejto lehoty dňa 27.03.2015.

Krajský súd v Žiline vyvodil záver, že podaný opravný prostriedok bol podaný neoprávnenou osobou, prípadne po zákonom stanovenej lehote troch rokov od vydania napadnutého rozhodnutia podľa § 250b ods. 3 O.s.p. v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. Súd preto postupoval podľa § 250p O.s.p. a opravný prostriedok odmietol. Zároveň rozhodol o trovách konania podľa § 146 ods. 1 písm. c) v spojení s ustanovením § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.

## II.

Voči uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k.22Sp/44/2015-82 zo dňa 30. apríla 2015 podala odvolanie I. C., manželka navrhovateľa. Žiadala napadnuté uznesenie zrušiť v celom rozsahu a vec vrátiť správne orgánu na ďalšie konanie. Uviedla, že z textu opravného prostriedku zo dňa 26.03.2015 je zrejmé, že podanie súviselo s vybavovaním dedičského konania po I. I., rod. D., starej matke manželky C. C..

Podľa jej názoru, prvostupňový súd nedostatočným spôsobom odôvodnil svoje rozhodnutie, keď konštatoval, že podaný opravný prostriedok bol podaný neoprávnenou osobou, prípadne po zákonom stanovenej lehote. Z obsahu rozhodnutia nie je jednoznačné, aký dôvod na odmietnutie bol zistený prvostupňovým súdom.

V napadnutom rozhodnutí správneho orgánu je uvedené, že brat pôvodného vlastníka, D.J. zomrel XX.XX.XXXX a mal 6 detí, z ktorých si uplatnili reštitučný nárok Z. Y., rodená D. a I.J. - synovec pôvodného podielového vlastníka N.J.. Na strane 11 predmetného rozhodnutia je medzi subjektami ktorým sa bude doručovať uvedená len fyzická osoba I.J. a nie aj Z. Y., rodená D., ktorá je uvedená v odôvodnení tohto rozhodnutia. Preskúmanie celého spisového materiálu je preto potrebné pre objektívne rozhodnutie.

V podaní zo dňa 26.03.2015 navrhovateľ žiadal, aby sa súd zaoberal otázkou, či je zoznam verejnou listinou, k čomu bol pripojený zoznam bývalých urbárikov v Budatíne. Bol podaný návrh na vypočutie Mgr. Y., pričom tento dôkaz nebol vykonaný.

Z dôvodu, že nebol pripojený spis Obvodného pozemkového úradu, predložila ďalšie listiny osvedčujúce dedičský nárok I. C..

C. C. dodatočne do spisu založil plnomocenstvo udelené manželkou I. C. v rozsahu, ktorým ho splnomocnila na zastupovanie vo veci prejednávania dedičstva po starej matke I. I., vydatej D. vo vzťahu k podielu v pozemkovom spoločenstve urbáriátu Budatín. Plnomocenstvo bolo udelené dňa 22. mája 2015.

Žiadali odvolaniu vyhovieť.

### III.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ďalej len „najvyšší súd, odvolací súd“), podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky je odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 22Sp/44/2015-82 zo dňa 30.04.2015, ktorým krajský súd odmietol odvolanie navrhovateľa podľa § 250p z dôvodu, že návrh bol podaný neoprávnenou osobou, prípadne oneskorene.

Zo súdneho spisu, ako aj podaní navrhovateľa má odvolací súd za preukázané, že návrhom zo dňa 26.03.2015 sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia právneho predchodcu žalovaného č. ObPÚ 2009/01331/RI zo dňa 12.11.2009, ktorým správny orgán rozhodol o uplatnenom reštitučnom nároku oprávnenej osoby, I.J., nar. XX.XX.XXXX.

Podľa ust. § 41 ods. 2 O.s.p., každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený.

Napriek okolnosti, že navrhovateľ označil svoje podanie ako „trestné oznámenie“, z jeho obsahu a príloh, najmä z jeho petitu súd správne usúdil, že sa jedná o opravný prostriedok proti správne rozhodnutiu, ktorého zrušenia sa domáhal, i keď bol návrh nesprávne označený.

V správnom súdnictve prejednávajú súdy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ust. § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov

(1) Právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len "rozhodujúce obdobie") spôsobom uvedeným v ustanovení § 3.

(2) Ak osoba, ktorej vlastníctvo k pozemku prešlo v rozhodujúcom období do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v ustanovení § 3, zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami

štátni občania Slovenskej republiky, fyzické osoby v tomto poradí:

- a) dedič zo závetu, ktorý bol predložený v konaní o dedičstve, ktorý nadobudol celé dedičstvo,
- b) dedič zo závetu, ktorý nadobudol dedičstvo, ale len v miere zodpovedajúcej jeho dedičskému podielu; to neplatí, ak dedičovi podľa závetu pripadli len jednotlivé veci alebo práva; ak bol dedič závetom ustanovený len k určitej časti pozemku, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vydania, je oprávnený len k tejto časti pozemku,
- c) deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, a ak niektoré z nich zomrelo, jeho deti,
- d) rodičia osoby uvedenej v odseku 1,
- e) súrodenci osoby uvedenej v odseku 1, a ak niektorý z nich zomrel, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti.

Podľa ust. § 5 ods. 1 cit. zákona, právo na navrátenie vlastníctva k pozemku môže uplatniť oprávnená osoba do 31. decembra 2004 na obvodnom pozemkovom úrade, v ktorého obvode vlastnila pozemok, a zároveň preukáže skutočnosti podľa § 3. Neuplatnením práva v lehote právo zanikne.

Z obsahu v spise založených listín vyplýva, že rozhodnutie č. ObPÚ 2009/01331/RI zo dňa 12.11.2009, preskúmania a zrušenia ktorého sa navrhovateľ domáha, bolo vydané na základe návrhu podaného oprávnenou osobou, I.J., nar. XX.XX.XXXX.

Oprávnenou osobou, teda osobou o právach ktorej sa v reštitučnom konaní jednalo, bol I.J., nar. XX.XX.XXXX.

Zo žiadnych listín predložených navrhovateľom ani z obsahu spisu nevyplynulo, že by C. C. alebo jeho manželka, I. C., rod. D., bola v dedičskom vzťahu s I.J., prípadne, že by si v lehote stanovenej v osobitnom zákone (zákon č. 503/2003 Z.z.) uplatnili reštitučný nárok.

Na základe uvedeného nebolo možné požadovať v konaní o reštitučnom návrhu uplatnenom I.J. (oprávnená osoba), doručenie rozhodnutia o jeho nároku inej osobe ako jemu a povinným osobám (užívatelia pozemkov, správcovia, nájomcovia a pod.), pričom len tieto subjekty tvoria okruh účastníkov reštitučného konania.

Podľa ust. § 53 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, proti rozhodnutiu správneho orgánu má účastník konania právo podať odvolanie, pokiaľ zákon neustanovuje inak alebo pokiaľ sa účastník konania odvolania písomne alebo ústne do zápisnice nevzdal.

V danom prípade len I.J., príp. povinné osoby v postavení účastníkov konania, mali oprávnenie podať voči rozhodnutiu odporcu opravný prostriedok.

Navrhovateľ ani jeho manželka do okruhu osôb oprávnených podať opravný prostriedok voči rozhodnutiu č. ObPÚ 2009/01331/RI zo dňa 12.11.2009 nepatria a prvostupňový súd postupoval správne, keď vyhodnotil navrhovateľa ako subjekt, ktorý nemá aktívnu legitimáciu na podanie opravného prostriedku.

Naviac, z celého textu návrhu zo dňa 26.03.2015 je zrejmé, že C. C. ho podával vo vlastnom mene, pretože ako navrhovateľa označil svoju osobu. Ako druhého účastníka v úvode podania označil neznámeho páchatela. Z jeho obsahu vyplynulo, v rámci dedičského konania bol poverený viacerými členmi rodiny na zastupovanie v dedičských konaniach. V čase podávania návrhu navrhovateľ nepredložil žiadne plnomocenstvo na zastupovanie kohokoľvek v konaní pred súdom a takýto rozsah splnomocnenia nevyplyva ani z obsahu dodatočne predloženej plnej moci zo dňa 22.05.2015, podľa ktorej I. C. splnomocnila svojho manžela, C. C. na zastupovanie vo veci prejednávania dedičstva po starej matke I. I., vydatej D., vo vzťahu k podielu v pozemkovom spoločenstve urbáriátu Budatín, teda nie na zastupovanie v súdnom konaní o reštitučnom nároku ani v konaní o preskúmanie zákonnosti

rozhodnutia žalovaného č. ObPÚ 2009/01331/RI zo dňa 12.11.2009.

Podľa ust. § 14 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom poriadku v znení neskorších predpisov,

(1) Účastníkom konania je ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté; účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak.

(2) Účastníkom konania je aj ten, komu osobitný zákon také postavenie priznáva.

Fyzická osoba alebo právnická osoba musí tvrdiť (procesne), že bola ukrátená na svojich právach. Súdna prax trvá na tom, že k ukráteniu musí dôjsť na subjektívnych právach žalobcu. Pojem "svojich právach" treba vysvetľovať reštriktívne. Musí ísť o práva, a nie o záujmy alebo oprávnené záujmy. Toto subjektívne právo sa opiera alebo vychádza zo všeobecne záväzného právneho predpisu. Pre súdne preskúmavanie je dôležité len to, že tento všeobecne záväzný právny predpis bol súčasťou platného právneho poriadku v čase rozhodovania alebo postupu správneho orgánu. Jeho neskoršie zrušenie alebo nahradenie inou úpravou nemá význam.

Tvrdenie o ukrátení na právach inej osoby než žalobcu vedie k zastaveniu konania pred správnym súdom z dôvodu, že žaloba bola podaná neoprávnenou osobou (§ 250d ods. 3).

Podľa ust. § 250l ods. 1 O.s.p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa ust. § 250m ods. 1 až 3 O.s.p.

(1) Konanie sa začína na návrh, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu.

(2) Návrh sa podáva na príslušnom súde v lehote tridsiatich dní od doručenia rozhodnutia, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje niečo iné. Návrh je podaný včas aj vtedy, ak bol podaný v lehote na orgáne, ktorý vydal rozhodnutie. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o opravnom prostriedku alebo ak obsahuje nesprávne poučenie, možno ho napadnúť do šiestich mesiacov od jeho doručenia.

(3) Účastníkmi konania sú tí, ktorí nimi sú v konaní na správnom orgáne, a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava.

Podľa ust. § 250p O.s.p., ak je návrh podaný oneskorene alebo ho podá ten, kto naň nie je oprávnený, alebo ak sa napadá rozhodnutie, ktoré preskúmaniu nepodlieha, alebo ak navrhovateľ neodstránil vady, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu návrhu, súd uznesením opravný prostriedok odmietne. Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Z uvedených ustanovení vyplýva, že navrhovateľ nebol účastníkom konania o reštitučnom nároku ukončenom rozhodnutím bývalého Obvodného pozemkového úradu, (teraz Okresný úrad v Žiline), číslo ObPÚ 2009/01331/ RI zo dňa 12.11.2009, (ktorý ako tvrdil navrhovateľ vo svojom návrhu, je podkladom pre jeho podanie a správnosť ktorého napadol), a preto krajský súd konal v súlade so zákonom, keď jeho opravný prostriedok odmietol z dôvodu, že nebol osobou oprávnenou na jeho podanie.

Okolnosť, že prvostupňový súd z opatrnosti posudzoval aj oneskorenie podania opravného prostriedku v zmysle ust. § 250b ods. 3 O.s.p., nič nemení na vecnej správnosti výrokovej časti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Žiline č. k. 22Sp/44/2015-82 zo dňa 30. apríla 2015.

Záverom odvolací súd skúmaním námietok navrhovateľa obsiahnutých v jeho návrhu, ako i v ďalších predložených dokladoch usúdil, že nárok manželky navrhovateľa, vyplývajúci z vlastníckych dokladov jej predkov, by mohol byť (po ujasnení si konkrétneho cieľa, čo má byť konaním dosiahnuté), predmetom súdneho konania v občiansko-právnom konaní, napr. podaním určovacej žaloby a pod.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených dôvodov uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 22Sp/44/2015-82 zo dňa 30. apríla 2015 potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

S prihliadnutím na ust. § 246c ods. 1 veta prvá v spojitosti s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., neúspešnému navrhovateľovi nebola priznaná náhrada trov konania.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.